eller ogsaa møjsommelig arbejde med Staal og Flint for at fremkalde nogle faa Gnister. Madlavningen maatte foregaa ved det aabne Arnested, Kogekarrene var tunge og klodsede; man havde ingen Komfur med Vandbeholder og Stegeovn, ingen Kødmaskiner, ingen Pølsesprøjter, ingen Bøfhamre, ingen Pressegær, ingen Strygeovne, Symaskiner, Traadruller, ingen Vandledninger o. s. v. Endelig maatte en stor Del af Arbejdet udføres ved Lysningen fra Skorstenen eller fra mer eller mindre elendige Tællelys og Praase.

Rimeligvis for at spare paa Tiden brugte man i høj Grad Masseproduktion, men skaffede sig derved kun en Uendelighed af nyt Besvær. Thi de ophobede Herligheder kunde ikke passe sig selv, men maatte beskyttes mod Ødelæggelse ved Anvendelse af stadig Opmærksomhed og Omhu. Eksempelvis anfører Forfatteren, at den Tids svenske Madam Mangor, Kajsa Warg, tilraader Husmoderen, naar hun vil opbevare røget Laks „att han ibland hänges up wid hufvud och åter wid stjerten. ibland ligger neder än på kiøtt-sidan och åter på skinnsidan; ty om han på ett sätt ligger för länge, så stannar det feta åt en ända".

Ved Lejlighed gør Forfatteren ogsaa opmærksom paa, at disse haarde Kaar i lige Maade deltes af Kvinderne i Byen og paa Landet. Pladsen i Husene var intet Sted knappere, end at man jo kunde foretage alle de Arbejder. der var nødvendige for at opfylde Fordringen: „at et vel forsynet Hus ikke skulde kunne lade sig udspise fra Oktober til Oktober".

Forfatteren gaar dernæst over til at skildre Tilstanden i første Halvdel af vort eget Aarhundrede, da Kvinden i borgerlige Hjem vel endnu var bebyrdet med en stor Del Husarbejde; men da dog andre store Partier af dette Arbejde allerede var overtaget af Industrien, og denne stadig gjorde ny Indgreb i hvad der var tilbage. At spinde, væve, brygge, bage, slagte, vadske, brugtes vel endnu; men de mere indviklede Arbejder som Maltning, Eddikebrygning, Sæbekogning, Brændevinsbrænding var i alt Fald i Byerne fuldstændig afskaffede. Endnu førte Kvinderne dog et Slaveliv, siger Forfatteren og citerer som Bevis sin Moders Skildring af Tilstanden: „Eftersom jeg blev sendt ud som Lærerinde ved 21 Aars Alderen, kan jeg ikke regne, at jeg har siddet ved Spinderokken mere end 7—8 Vintre; og at væve naaede jeg vel knap at faa lært, da jeg kun tilbragte 3—4 Somre i Væverstolen. En af mine Søstre